

การออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ The Interior Environmental Design in the Hotel Room for Elderly Tourists

ณฤดี สีแก้วมี

อาจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

Naruedee Sikaewmee

¹Lecturer, Faculty of Architecture, Rajamangala University of Technology Thanyaburi,
Pathum Thani, Thailand, 12110

*Email: naruedee_s@rmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาและออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ วิธีการดำเนินการวิจัย คือ 1) การศึกษาข้อมูลการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในสำหรับผู้สูงอายุและมาตรฐานการออกแบบโรงแรม 2) การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอเป็นผังพื้นจำนวน 6 รูปแบบ, และ 3) การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบและแบบสอบถามประเภทแบบมาตราส่วนประมาณค่า กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 55-65 ปี จำนวน 300 คน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบผังพื้นที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจสูงที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2326 สรุปผลการวิจัยได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีงบประมาณในการท่องเที่ยวประมาณ 5,001- 10,000 บาท มีรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเป็นคู่ (2 คน) มีลักษณะสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว คิดเป็นร้อยละ 32.67, 44.00, และ 57.33 ตามลำดับ ด้านการออกแบบต้องการให้ตกแต่งด้วยวัสดุประเภทไม้ ใช้โทนสีธรรมชาติ และมีรูปแบบการตกแต่งแบบคลาสสิก คิดเป็นร้อยละ 34.67, 44.00, และ 24.00 ตามลำดับ โดยแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อผู้สูงอายุของการวิจัยนี้ ยึดตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับ 5 ดาว และขออนุญาตออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยอ้างอิงตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ, ห้องพักโรงแรม, ออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน

Abstract

The objectives of this research are to study and design the interior of the hotel rooms for accommodating elderly tourists. This research was proceeded by 1) literature reviews on the design guidelines for elderly-suitable interiors and the Accommodation Standard for Tourism, 2) a formation of six room-design proposals based on the literature, and 3) a survey for gaining demographic information and preferences from the prospective users upon the proposals. Multiple-choice selection and the Likert Scales were applied as part of the questionnaire. Three hundred respondents completed the questionnaire. Their ages ranged between 55 – 65 years old. Most of these respondents rated their health condition as average (34.67%), preferred traveling with their partner (44.00%), and budgeted for their accommodation between 5,001 - 10,000 Baht per double room and per night (57.33%). These respondents were satisfied with the design of the floor plan, with a mean of 4.15 and a standard deviation of 1.2326. As for the interior design, these respondents preferred that the rooms should be

decorated with wood (34.67%), natural color tones (44.00%), and classic style (24.00%). The results from this survey, as well as the mentioned guidelines and standard, were referred to for developing the interior design of rooms for accommodating elderly tourists. These rooms are especially recommended for the 5-star hotels.

Keywords: elderly, hotel room, interior design

Received: October 24, 2022; **Revised:** April 23, 2023; **Accepted:** June 1, 2023

1. บทนำ

ข้อมูลขององค์การสหประชาชาติระบุว่า อัตราการเพิ่มประชากรของโลกลดลง แต่ประชากรสูงอายุกลับเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมากอย่างรวดเร็ว สถิติในปี ค.ศ. 2007 ระบุว่า ประชากรโลกมีประมาณ 7,550 ล้านคน เป็นคนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป 926 ล้านคน คือเป็นร้อยละ 12.7 จึงถือว่า โลก ได้กลายเป็นสังคมโลกสูงอายุไปแล้ว สำหรับประเทศไทยนั้นมีจำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 17.1 สามารถสรุปได้ว่า ประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (aged society) แล้ว และประเทศไทยกำลังเข้าใกล้การเป็นสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ (completely aged society) ในราวปี พ.ศ. 2564 รวมถึงในอีก 20 ปีข้างหน้า คาดว่าประเทศไทยจะมีสัดส่วนของผู้สูงอายุประมาณ 1 ใน 3 ของประชากรทั้งประเทศ ซึ่งคือการเข้าสู่สังคมสูงอายุระดับสุดยอด (super-aged society) (สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานบุคคล, 2561)

นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีพฤติกรรมและรูปแบบท่องเที่ยวแตกต่างไปจากนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ ทั่วไป เน้นการท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่าต่อการจํานวนเงินที่เสียไป โดยคำนึงถึงความมั่นใจในการให้บริการ และความปลอดภัย ซึ่งจะทำให้ความสำคัญกับความพึงพอใจเป็นหลัก โดยนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะมีศักยภาพในกำลังทรัพย์สำหรับซื้อบริการในราคาที่สูง เนื่องจากมีเงินเก็บส่วนตัวจากการทำงานและมีเงินสนับสนุนจากทายาท จากการมีประสบการณ์ในการใช้ชีวิต จึงมีความละเอียดรอบคอบในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านสุขภาพ ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจึงต้องมีการศึกษาในรายละเอียดค่อนข้างมาก (จิราวดี รัตนไพฑูรย์ชัย, 2557)

โรงแรมส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังออกแบบมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ ทั่วไป ซึ่งยังขาดการบริการและรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ความต้องการด้านที่พักที่เหมาะสมเป็นหนึ่งในความต้องการหลักสำคัญของการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ร่วมกับความต้องการด้านสุขภาพ อาหาร และการจัดการของบริษัทท่องเที่ยว โดยปัญหาและอุปสรรคสำคัญในการดำเนินงานของการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ คือ ปัญหาการขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการสถานที่ท่องเที่ยว รวมไปถึงที่พัก และปัญหาด้านการบริการที่สอดคล้องกับด้านสุขภาพและลักษณะเฉพาะของผู้สูงอายุในที่พัก รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในด้านสุขภาพและบริการจากภาครัฐ (ปิยฉัตร ทองแพง, 2554) โดยที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงแรมมากกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของร่างกายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ ดังนั้นโรงแรมจึงควรมีการปรับตัว โดยการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่ตอบสนองต่อความต้องการด้านกายภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ (พูนเพิ่ม เสรีวิทยสวัสดิ์ และวัชรกร มยุรี, 2560) ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายเหมือนกับนักท่องเที่ยวประเภทอื่นๆ การวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นในการศึกษาแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

2. วัตถุประสงค์

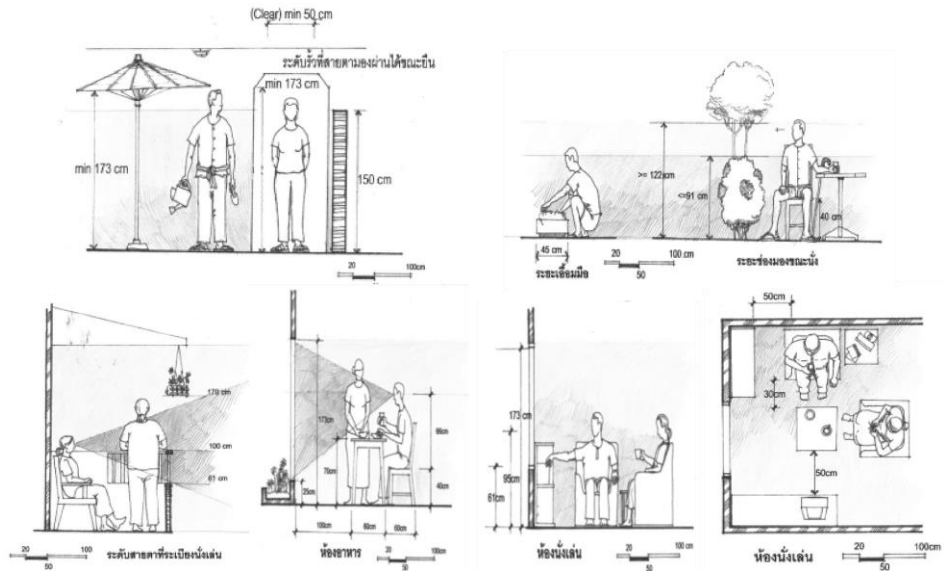
- 2.1 เพื่อศึกษาการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ
- 2.2 เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 แนวความคิดเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

รูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากนักท่องเที่ยวทั่วไป คือ เน้นการท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพดี คำนึงถึงความคุ้มค่าในการบริการทางการท่องเที่ยว เน้นการซื้อด้วยเหตุผลไม่ใช่อารมณ์เนื่องจากเป็นผู้มีประสบการณ์ในการใช้ชีวิต จึงมีความละเอียดรอบคอบในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น มีความต้องการความมั่นใจด้านความปลอดภัยและการดูแลสุขภาพที่ดี พื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีข้อจำกัดทางด้านร่างกาย และรองรับอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ เนื่องด้วยพฤติกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มผู้สูงอายุที่มีความเฉพาะตัว (ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล และ ชีระวัฒน์ จันทิก, 2561) ซึ่งในปัจจุบันผู้สูงอายุให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวมากขึ้น ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุกำลังกลายเป็นตลาดใหม่ซึ่งถือว่าเป็นตลาดที่น่าสนใจและควรให้ความสำคัญ ต้องมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุเข้ามาท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นตลาดที่ผู้บริโภคมีกำลังในการซื้อค่อนข้างสูง โดยที่มีการประมาณการว่ามีกำลังในการซื้อสูงกว่ากลุ่มคนในเจนเนอเรชันเอ็กซ์ (Generation X) 1.5 เท่า และสูงกว่ากลุ่มคนในเจนเนอเรชันวาย (Generation Y) 3 เท่า โดยที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพและความปลอดภัยเป็นหลัก (สุภาภรณ์ ประสงค์ทัน และคณะ, 2564) โดยที่ภูมิ โชคเหมาะ (2552) รายงานว่าความต้องการที่พิเศษเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ คือ มีความต้องการให้มีการจัดสวัสดิการ รวมถึงสภาพแวดล้อมที่ในที่พักให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงได้ง่าย นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะคาดหวังในคุณภาพและการบริการของโรงแรมสูงที่สุด รองลงมาคือความคุ้มค่าของราคา มาเป็นอันดับรองลงมา (เบญจพร เชื้อผึ้ง และคณะ, 2561)

3.2 แนวความคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ

ภาพที่ 1 ระยะและขนาดพื้นที่ที่พักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

ที่มา: (ไตรรัตน์ จารุทัศน์และคณะ, ม.ป.ป.)

การออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ สามารถลดอุบัติเหตุ ลดการพึ่งพา ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขได้ มีหลักการออกแบบดังนี้ 1) มีความปลอดภัยทางกายภาพ 2) สามารถเข้าถึงง่าย 3) สามารถสร้างแรงกระตุ้น 4) ดูแลรักษาง่าย มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระยะและขนาดพื้นที่ที่เหมาะสม คือ ประตูกว้าง 90-150 ซม. มือจับแบบก้านโยก ห้องนั่งเล่นไม่มีเฟอร์นิเจอร์กีดขวาง ระดับโต๊ะและเคาน์เตอร์สูงจากพื้น 80 ซม. ด้านล่างของล้างมือ ควรโล่งสำหรับรถเข็น เตียงนอนควรมีความยาวไม่น้อยกว่า 180 ซม. และมีพื้นที่กว้าง 90 ซม. รอบเตียง 3 ด้าน ระดับเตียงสูง 40 ซม. ห้องน้ำควรกว้าง 1.50-2.00 เมตร ประตูเปิดออก ระดับพื้นภายในและนอกเท่ากัน บริเวณอาบน้ำควรมีที่นั่ง ราวจับทำด้วยวัสดุเรียบ ไม่ลื่น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 ซม. สูงจากพื้น 80 ซม. ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 5 ซม. (ไตรรัตน์ จารุทัศน์และคณะ, ม.ป.ป.)

3.3 แนวความคิดเกี่ยวกับมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว

กรมการท่องเที่ยว (2557) กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว หมวดที่ 3 ห้องพักแบบ Standard (รวมการเดิน ระเบียง และห้องน้ำ) ประกอบด้วย 8 เกณฑ์ 120 ตัวชี้วัด สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้ คือ ทางเดินและระเบียงนอกห้องพัก มีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และความสูงของเพดานทั่วไปโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 2.40 เมตร ขนาดของห้องพักไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร (รวมห้องน้ำ แต่ไม่รวมระเบียง) และความสูงของห้องพักไม่น้อยกว่า 2.70 เมตร สำหรับเฟอร์นิเจอร์ประกอบด้วย โต๊ะกลาง โซฟาหรือเก้าอี้ มีตู้เสื้อผ้า ที่ลิ้นชักไม่น้อยกว่า 0.55 เมตรและกว้างไม่น้อยกว่า 1.10 เมตร และเตียง single/twin มีขนาดไม่น้อยกว่า 1.20 x 2.00 เมตร มีพื้นที่แต่งหน้าและกระจกเงา ส่วนเครื่องใช้ภายในห้องพักประกอบด้วย ทีวี ขนาดไม่น้อยกว่า 32 นิ้ว ตู้เย็นขนาดไม่น้อยกว่า 2 คิว และมีมินิบาร์

4. ผลการศึกษา

4.1 การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากการทบทวนวรรณกรรม

4.2 การศึกษาการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมสำหรับผู้สูงอายุ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลไปใช้ในการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักในโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ โดยนำเสนอเป็นผังพื้นจำนวน 6 รูปแบบ

4.4 การเก็บข้อมูลภาคสนาม เครื่องมือการวิจัยคือแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบ (Check-list) ใช้เก็บข้อมูลด้าน สังคม เศรษฐกิจ และความต้องการ และแบบสอบถามประเภทแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งใช้มาตรวัดเจตคติ (Semantic Differential Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) กำหนดให้มีมาตรวัดทั้งหมด 5 ระดับ ใช้เก็บข้อมูลความพึงพอใจต่อ ผังพื้นของห้องพักในโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 55 – 65 ปี จำนวน 300 คน เนื่องจากเป็นวัยเริ่มต้นของการสูงอายุ หรือเป็นผู้สูงอายุตอนต้น ที่ยังคงมีสุขภาพค่อนข้างดี ยังไม่พบเริ่มพบความเสื่อมถอยทางร่างกายมากนัก อันอาจจะส่งผลหรือเป็นอุปสรรคกับการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) ประเภทการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling)

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแบบสอบถาม

4.6 สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักในโรงแรม ประกอบด้วย ผังพื้น รูปด้าน และทัศนียภาพภายใน ที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

5. ผลของการวิจัย

ผลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ผลของการวิจัยของการศึกษาการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม

5.1.1 ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม จากการศึกษาสามารถสรุปข้อมูลประกอบการออกแบบการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมได้ดังนี้คือ

1) มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม

เนื่องจากนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีศักยภาพในกำลังทรัพย์สำหรับค่าบริการในราคาที่สูง ให้ความสำคัญกับความพึงพอใจเป็นหลัก มีความละเอียดรอบคอบในการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ผู้วิจัยจึงเลือกออกแบบตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว

2) ระยะและขนาด

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว และข้อเสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ สามารถสรุประยะและขนาดของการออกแบบได้ดังนี้ คือ ห้องพักมีขนาดไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร รวมห้องน้ำ แต่ไม่รวมระเบียง ความสูงของเพดานไม่น้อยกว่า 2400 มิลลิเมตร ประตูกว้าง 900-1,500 มิลลิเมตร มือจับแบบก้านโยก ระดับโต๊ะและเคาน์เตอร์สูงจากพื้น 800 มิลลิเมตร ด้านล่างของล้างมือ ควรโค้งสำหรับรถเข็น เตียงนอนควรมีขนาดไม่น้อยกว่า 1,200 x 2,000 มิลลิเมตร สูง 400 มิลลิเมตร และมีพื้นที่ว่าง 900 ซม. รอบเตียง 3 ด้าน ตู้เสื้อผ้ามีขนาดไม่น้อยกว่า 550x1,100 มิลลิเมตร ห้องน้ำควรมีขนาดอย่างน้อย 1,500-2,000 มิลลิเมตร ประตูควรเป็นบานเลื่อนหรือบานเปิดออก ระดับพื้นภายในและนอกเท่ากัน บริเวณอาบน้ำควรมีที่นั่ง ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุควรใช้รถเข็นต้องมีที่วางชั้นต่ำเพื่อใช้สำหรับการหมุนตัวของรถเข็นเป็นพื้นที่รูปวงกลมมีเส้นผ่านศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร โดยไม่มีสิ่งอื่นใดกีดขวาง ได้อ่างล้างหน้าควรมีพื้นที่ว่างสำหรับเท้าและเข่า ราวจับทำด้วยวัสดุเรียบ ไม่ลื่น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 40 มิลลิเมตร สูงจากพื้น 800 มิลลิเมตร ห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร นอกจากนี้ต้องมีพื้นที่แต่งหน้าและมินิบาร์ รวมถึงทีวีขนาดไม่น้อยกว่า 32 นิ้ว ตู้เย็นขนาดไม่น้อยกว่า 2 คิว

จากมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับ 5 ดาว ห้องพักต้องมีขนาดไม่น้อยกว่า 40 ตารางเมตร รวมห้องน้ำ แต่ไม่รวมระเบียง เมื่อรวมพื้นที่ระเบียงและเส้นทางสัญจรภายในห้องพักและห้องน้ำที่มีขนาดกว้างกว่าปกติเพื่อรองรับการใช้งานรถเข็นตามข้อเสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ขนาดของห้องพักจึงมีพื้นที่ทั้งหมดเฉลี่ยเท่ากับ 49.45 ตารางเมตร ผู้วิจัยได้นำเสนอการออกแบบในรูปแบบของผังพื้นที่จำนวน 6 รูปแบบ ซึ่งเป็นการออกแบบรูปแบบการจัดวางผังพื้นที่ภายใต้แนวความคิดที่ว่าในผังพื้นที่มีขนาดพื้นที่เฉลี่ยเท่ากัน มีเฟอร์นิเจอร์และสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกัน ตามมาตรฐาน ข้อกำหนด และข้อเสนอแนะจากการทบทวนวรรณกรรม แต่มีรูปแบบการจัดวางผังพื้นที่ต่างกันออกไป จะส่งผลต่อความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในลักษณะใด เพื่อใช้ร่วมกับแบบสอบถามประเภทแบบมาตราส่วนประมาณค่าในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนต่อไป โดยรูปแบบของผังพื้นที่ทั้ง 6 รูปแบบ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 2 ผังพื้นทั้ง 6 รูปแบบ

5.1.2 ข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจและความต้องการ และข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผังพื้นของห้องพักในโรงแรม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจและความต้องการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ

ตารางที่ 1 ข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจและความต้องการ

ลักษณะประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	150	50.00
หญิง	150	50.00
2. อายุ		
55 – 59 ปี	158	52.67
60 – 65 ปี	142	47.33
3. สถานภาพ		
โสด	44	14.67
สมรส	56	85.33

ลักษณะประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
4. งบประมาณในการท่องเที่ยว		
5,001 - 10,000 บาท	98	32.67
10,001 - 15,000 บาท	89	29.67
15,001 - 20,000 บาท	81	27.00
20,001 บาทขึ้นไป	32	10.67
5. รูปแบบการท่องเที่ยว		
ท่องเที่ยวตามลำพัง (1 คน)	12	4.00
ท่องเที่ยวเป็นคู่ (2 คน)	169	56.33
ท่องเที่ยวเป็นครอบครัว/หมู่คณะ (มากกว่า 2 คนขึ้นไป)	119	39.67
6. ลักษณะสุขภาพโดยรวม		
สุขภาพดี ไม่ต้องการความช่วยเหลือ	117	39.00
สุขภาพปานกลาง ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว	172	57.33
สุขภาพแย่ ต้องการความช่วยเหลือตลอดเวลา	11	3.67

ตารางที่ 1 (ต่อ) ข้อมูลทางด้านสังคม เศรษฐกิจและความต้องการ

ลักษณะประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
7. วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง		
ไม้	104	34.67
ปูน/คอนกรีต	44	14.67
อิฐ	41	13.67
หินอ่อน	74	24.67
เหล็ก/โลหะ	37	12.33
8. โทนสี		
Warm Colors (สีโทนร้อน)	68	22.67
Cool Colors (สีโทนเย็น)	100	33.33
Earth Tone Colors (สีธรรมชาติ)	132	44.00
9. รูปแบบในการตกแต่ง		
รูปแบบไทย	66	22.00
รูปแบบโมเดิร์น	65	21.67
รูปแบบมินิมอล	36	12.00
รูปแบบร่วมสมัย	61	20.33
รูปแบบคลาสสิก	72	24.00

จากตารางที่ 1 พบว่าลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนั้น แบ่งตามเพศสภาพได้เป็นเพศชายร้อยละ 50 และเพศหญิงร้อยละ 50 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 55- 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.67 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 85.33 นิยมใช้งบประมาณในการท่องเที่ยวประมาณ 5,001- 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.67 นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเป็นคู่ (2 คน) คิดเป็นร้อยละ 56.33 ซึ่งส่วนใหญ่มิลักษณะสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว คิดเป็น

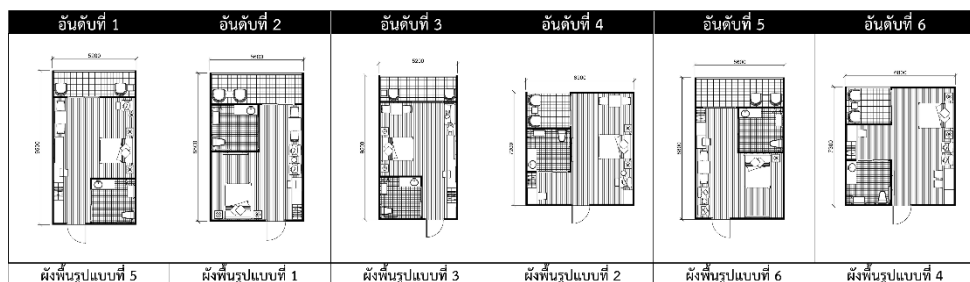
ร้อยละ 39.00 นอกจากนี้ยังต้องการวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งประเภทไม้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.67 ส่วนโทนสีที่ใช้ในการตกแต่งที่ต้องการมากที่สุด คือสีธรรมชาติ (Earth Tone) คิดเป็นร้อยละ 44.00 สำหรับรูปแบบในการตกแต่งเป็นแบบคลาสสิก (Classic) คิดเป็นร้อยละ 24.00

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผังพื้นที่ของห้องพักในโรงแรม ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ตารางที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผังพื้นที่ของห้องพักในโรงแรม

รูปแบบผังพื้นที่	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	การแปลค่า
ผังพื้นรูปแบบที่ 1	3.81	1.1511	พึงพอใจมาก
ผังพื้นรูปแบบที่ 2	3.34	1.411	พึงพอใจปานกลาง
ผังพื้นรูปแบบที่ 3	3.64	1.0271	พึงพอใจมาก
ผังพื้นรูปแบบที่ 4	2.00	0.9343	พึงพอใจน้อย
ผังพื้นรูปแบบที่ 5	4.15	1.2326	พึงพอใจมาก
ผังพื้นรูปแบบที่ 6	2.31	1.3326	พึงพอใจน้อย

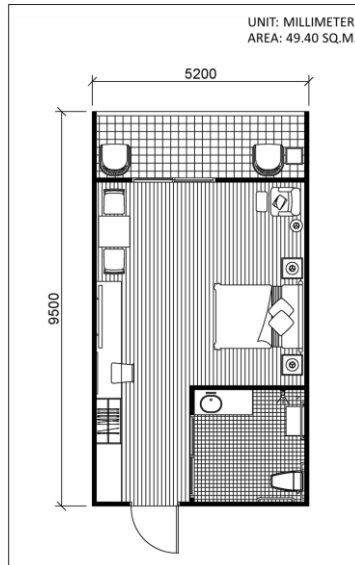
จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณารูปแบบผังพื้นที่ พบว่ารูปแบบของผังพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจสูงสุด อันดับหนึ่ง คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 5 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.2326 อันดับที่สอง คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1511 อันดับสาม คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0271 อันดับสี่ คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.34 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.411 อันดับห้า คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 6 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.3326 และอันดับที่หก คือ ได้แก่ ผังพื้นรูปแบบที่ 4 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.9343

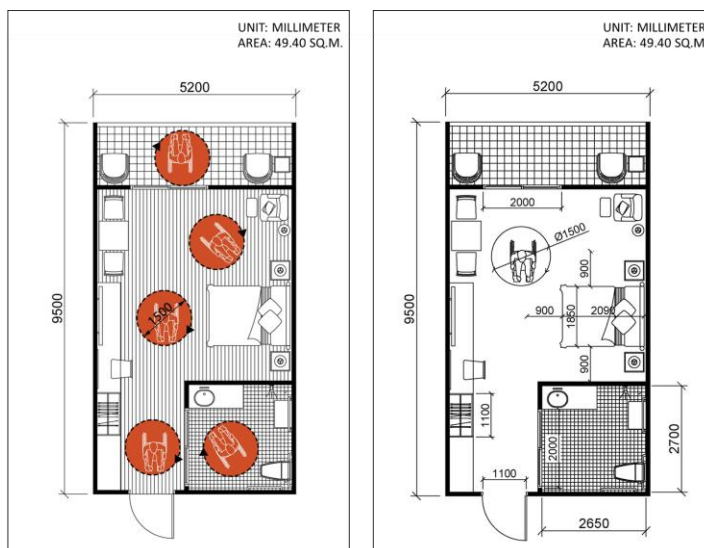
ภาพที่ 3 อันดับของข้อมูลระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบผังพื้นที่ของห้องพักในโรงแรม

5.2 ผลของการวิจัยของการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

5.2.1 ผังพื้น (floor plan)

ภาพที่ 4 ผังพื้นแสดงการจัดวางเฟอร์นิเจอร์

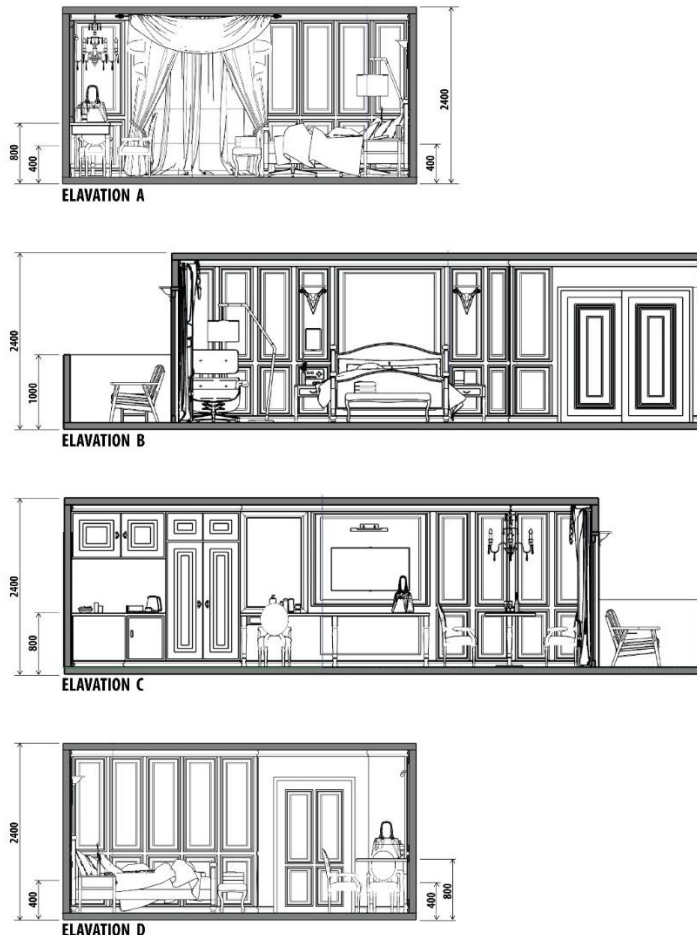

ภาพที่ 5 ผังพื้นแสดงขนาดและระยะการใช้งาน

จากภาพที่ 3 แสดงให้เห็นขนาดพื้นที่ของห้องพักเท่ากับ 49.40 ตารางเมตรรวมห้องน้ำและระเบียง และจากภาพที่ 4 ภาพซ้ายมือแสดงให้เห็นทางสัญจรในห้องพักมีขนาดกว้างกว่าปกติ เพื่อรองรับการใช้งานรถเข็น ซึ่งมีระยะการกลับรถเข็นเท่ากับ 1,500 มิลลิเมตร ภาพขวามือแสดงให้เห็นห้องน้ำขนาดเท่ากับ 2700x2650 มิลลิเมตร ระยะการใช้งานเตียงนอน ที่มีระยะรอบเตียง

ทั้งสามด้านเท่ากับ 900 มิลลิเมตรและเตียงนอนมีขนาดเท่ากับ 1,850x2,090 มิลลิเมตร ตู้เสื้อผ้ากว้างเท่ากับ 1,100 มิลลิเมตร ประตูทั้ง 3 บานกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร ตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว และขออนุญาตการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ

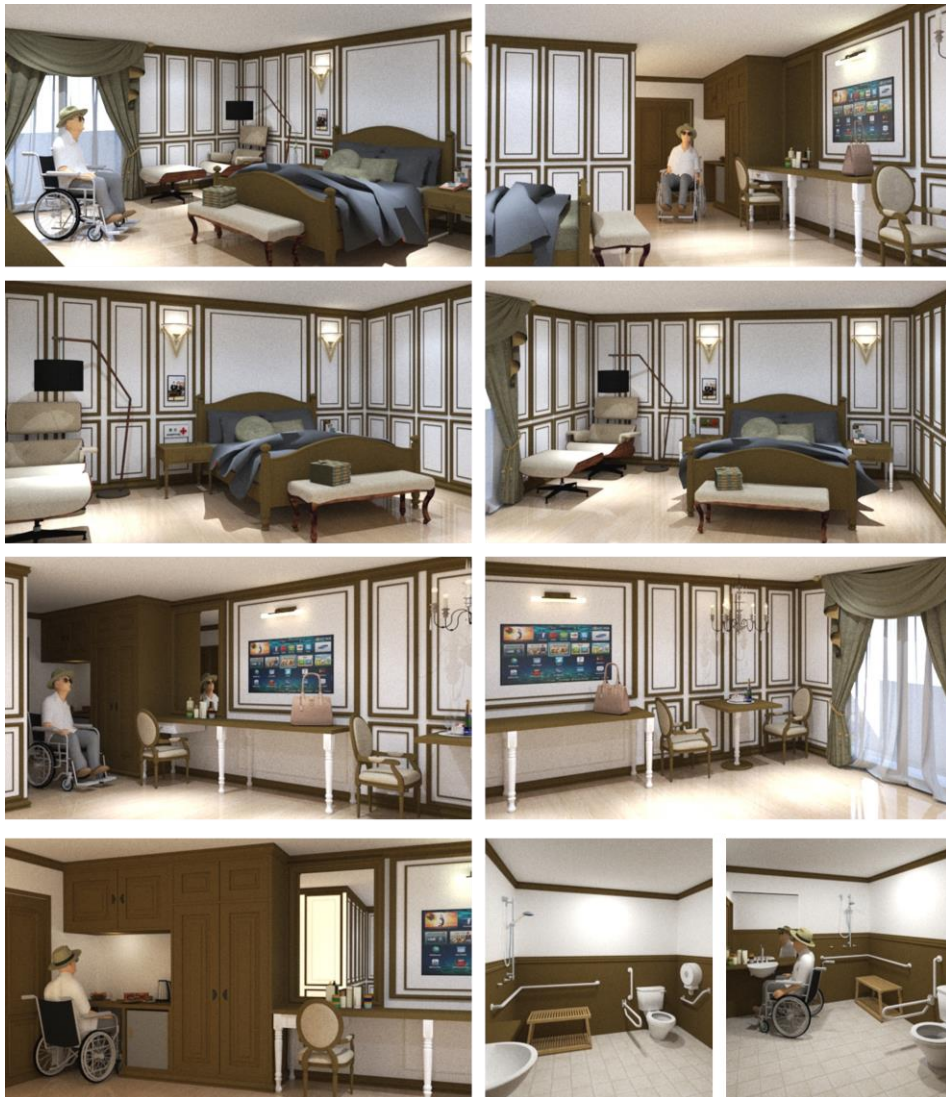
5.2.2 รูปด้าน (elevation)

ภาพที่ 6 รูปด้านของห้องพัก

จากภาพที่ 5 แสดงให้ความสูงของเพดานเท่ากับ 2,400 มิลลิเมตร ระดับเก้าอี้สูงจากพื้น 400 มิลลิเมตร และระดับโต๊ะและเคาน์เตอร์สูงจากพื้น 800 มิลลิเมตร ด้านใต้เคาน์เตอร์ออกแบบให้โล่งสำหรับการใช้งานรถเข็น ระดับพื้นภายในห้องพัก ห้องน้ำ และระเบียงเท่ากันทั้งหมด ตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว และขออนุญาตการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ

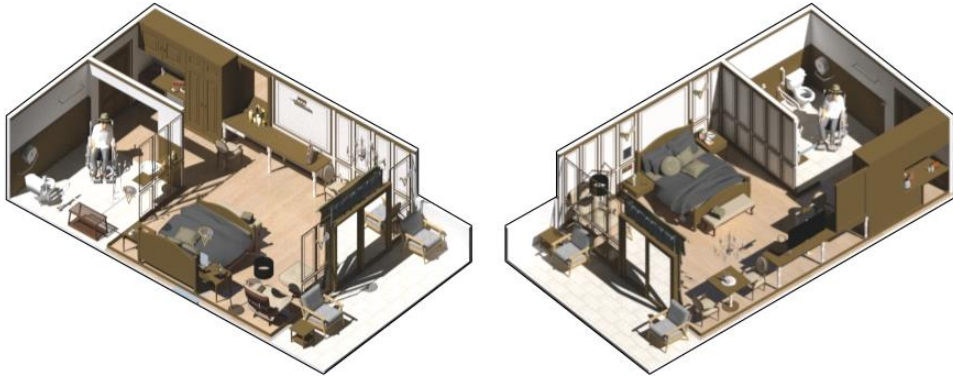
5.2.3 ภาพทัศนียภาพ (perspective)

ภาพที่ 7 ทัศนียภาพ

จากผลการวิจัยด้านข้อมูลความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับการท่องเที่ยวแบบเป็นคู่ หรือการเข้าพักแบบ 2 คน รองรับการใช้งานของรถเข็นตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่มีสุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว ใช้ไม้เป็นวัสดุหลักในการตกแต่งและโทนสีแบบสีธรรมชาติ รวมถึงตกแต่งในรูปแบบคลาสสิก มีพื้นที่แต่งหน้าและมินิบาร์ รวมถึงมีทีวีขนาด 50 นิ้ว ตู้เย็นขนาด 3 คิว ตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับ 5 ดาว โต๊ะรับประทานอาหารเลือกใช้โต๊ะแบบขาเดี่ยวเพื่อเพิ่มพื้นที่โล่งและลดอุบัติเหตุการสะดุดหรือชนที่อาจจะเกิดจากโต๊ะแบบสี่ขา แก้วในห้องพักเลือกใช้แก้วแบบมีที่เท้าแขนช่วยพยุงตัวขณะลุกขึ้นยืน ประตูห้องน้ำ และประตูระเบียงเป็นแบบบานเลื่อน ก๊อกน้ำเป็นแบบก้านโยก บริเวณพื้นที่อาบน้ำมีม้านั่งสำหรับการนั่งอาบน้ำ และมีราวจับช่วยในการพยุงหรือทรงตัวบริเวณโถส้วมชนิดนั่งราบและพื้นที่อาบน้ำ ตามข้อเสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ

5.2.4 ภาพทัศนมาตร รูปแบบสมมาตร (isometric)

ภาพที่ 8 ทัศนมาตร รูปแบบสมมาตร

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

6.1 สรุปและอภิปรายผลการศึกษารออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

จากผลของการวิจัย สรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการท่องเที่ยวแบบเป็นคู่ (2 คน) มีงบประมาณในการท่องเที่ยวประมาณ 5,001-10,000 บาท ส่วนใหญ่สุขภาพอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ต้องการความช่วยเหลือเป็นครั้งคราว สอดคล้องกับภูดิช นากล (2555) ที่ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุวัยเกษียณในภาคเหนือตอนบน ผลการศึกษพบว่าผู้สูงอายุมีลักษณะการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวแบบคู่ เพราะต้องการความช่วยเหลือจากผู้ร่วมทาง และมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อครั้งน้อยกว่า 10,000 บาท และสอดคล้องกับสิริภา อำนาจกลาง (2559) ที่ได้ศึกษาถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้สูงอายุ ผลการศึกษพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวจำนวน 2 คน โดยมีสถานะเป็นคู่สมรส มีงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยว 5,000-10,000 บาท ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรับรองการท่องเที่ยวแบบเป็นคู่ หรือการเข้าพักแบบ 2 คน รองรับการใช้งานของรถเข็นตามลักษณะของเกณฑ์สุขภาพและความต้องการความช่วยเหลือของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาข้อแนะนำการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุพบวาระยะและขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุมีความแตกต่างจากคนทั่วไป ยกอย่างเช่น ระดับเก้าอี้สูงจากพื้นที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุเท่ากับ 400 มิลลิเมตร ซึ่งระดับความสูงปกติสำหรับคนทั่วไปเท่ากับ 450 มิลลิเมตร, ระดับโต๊ะและเคาน์เตอร์สูงจากพื้นเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุเท่ากับ 800 มิลลิเมตร ซึ่งระดับความสูงปกติสำหรับคนทั่วไปเท่ากับ 900 มิลลิเมตร, หรือการออกแบบด้านใต้เคาน์เตอร์ออกแบบให้โล่งสำหรับการใช้งานรถเข็น ซึ่งโดยปกติสำหรับคนทั่วไปมักจะออกแบบให้เป็นพื้นที่เก็บของหรือวางของ เป็นต้น สอดคล้องกับ วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์ (2555) ได้ศึกษาถึงแนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพฯ ผลการศึกษพบว่าแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายในห้องพัก คือ ปรับแก้ไขการจัดวางเฟอร์นิเจอร์และปรับเปลี่ยนขนาดของเฟอร์นิเจอร์ให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้สูงอายุ เช่น เตียงนอนควรมีระดับความสูง 400-450 มิลลิเมตร และสอดคล้องกับกรวรรณ สังขกร (2558) ที่ได้ศึกษาถึงการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผลการศึกษพบว่า ความคาดหวังของผู้สูงอายุต่อสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรม คือ ขนาดของห้องพักและขนาดของเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมกับการใช้งาน ยกตัวอย่างเช่น เตียงนอนที่มีความสูงเหมาะสมกับการลุกและนั่ง ห้องน้ำที่สามารถนำรถเข็นเข้าไปได้และมีราวจับ รวมถึงประตูห้องน้ำแบบบานเลื่อน และสอดคล้องกับพูนเพิ่ม เสรีวิทยสวัสดิ์ และ วชิรากร มยุรี (2560) ที่ได้ศึกษาถึงการจัดการสภาวะแวดล้อมของโรงแรมที่พักเพื่อรองรับผู้ใช้บริการสูงอายุในแนวทางการอารยสถาปัตย์ ผลการศึกษพบว่าความต้องการการใช้งานของผู้สูงอายุมีความแตกต่างไปจากกลุ่มนักท่องเที่ยวอื่นๆ รวมถึงสอดคล้องกับเสาวรัตน์ บุชรานนท์ และ

สุดารัตน์ สุดสมบูรณ์ (2561) ได้ศึกษาถึง แนวทางการพัฒนาโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาโรงแรมต้องคำนึงถึงความต้องการด้านกายภาพและสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ และการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวคิดอารยสถาปัตย์

6.2 สรุปและอภิปรายผลการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

จากผลของการศึกษาวิจัย สรุปได้ว่าการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในห้องพักของโรงแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุในการศึกษาวิจัยนี้ ยึดตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับ 5 ดาว และข้อเสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยอ้างอิงตามความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง คือ ใช้ไม้เป็นวัสดุหลักในการตกแต่ง และใช้โทนสีธรรมชาติในการออกแบบ รูปแบบการตกแต่งเป็นแบบคลาสสิก สอดคล้องกับปูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และ วัชรกร มยุรี (2560) ที่ได้ศึกษาถึงการจัดการสภาวะแวดล้อมของโรงแรมที่พักเพื่อรองรับผู้ใช้บริการสูงอายุในแนวทางอารยสถาปัตย์ ผลการศึกษาพบว่าโรงแรมควรมีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุตามแนวคิดอารยสถาปัตย์และเป็นไปตามมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยวประเภทโรงแรมระดับ 1-5 ดาวอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับภัทริศา พงศ์นา และคณะ (2565) ที่ได้ศึกษาถึงแนวทางการประเมินและออกแบบปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการประเมินออกแบบปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักเพื่อตอบสนองความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้สูงอายุและทุกคนร่วมกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยสำหรับผู้ประกอบการโรงแรม และที่พัก เพื่อให้ผู้สูงอายุใช้งานห้องพักได้อย่างปลอดภัยและสะดวก สอดคล้องกับเชตวันริน สีนธวารกุล (2558) ได้ศึกษาถึงแนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการออกแบบปรับปรุงโรงแรมทั้งในส่วนกลางและภายในห้องพักสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การปรับปรุงตามมาตรฐานของกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 และการปรับปรุงตามความต้องการและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ การออกแบบโรงแรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุนั้นเป็นทางเลือกที่ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาได้ตามความพร้อมและความเหมาะสม ซึ่งข้อดี คือ ภาพลักษณ์ที่ดีของโรงแรม ในด้านการเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับชนานพ รัตนอริญ (2552) ได้ศึกษาถึงการออกแบบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมคอยดาวดิงส์ ผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความชอบสไตล์การออกแบบภายในประเภทสไตล์คลาสสิกและชอบการตกแต่งด้วยสีธรรมชาติ สอดคล้องกับปูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และ วัชรกร มยุรี (2560) ที่ได้ศึกษาถึงการจัดการสภาวะแวดล้อมของโรงแรมที่พักเพื่อรองรับผู้ใช้บริการสูงอายุในแนวทางอารยสถาปัตย์ ผลการศึกษาพบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกและเฟอร์นิเจอร์ในห้องพักควรออกแบบให้มีสีอ่อนอบอุ่น นุ่มนวล แนวเอิร์ทโทน (Earth Tone) ที่มองดูแล้วสบายตาผ่อนคลายตา และสอดคล้องกับดารารักษ์ ปัทมาภรณ์ (2554) ได้ศึกษาถึงการออกแบบสไตล์การตกแต่งภายในโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุมีระดับความพึงพอใจในวัสดุตกแต่งประเภทไม้และการตกแต่งสไตล์คลาสสิกมากที่สุด รวมถึงสอดคล้องกับ จักรพงศ์ โชติกเสถียร และคณะ (2564) ที่ได้ศึกษาถึงนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุไทยและการทวนระลึกถึงอดีตในโรงแรม ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวผู้สูงอายุมีศักยภาพทางเวลาและการเงินสูง นิยมเข้าพักนานกว่านักท่องเที่ยวทั่วไป โรงแรมควรให้ความสำคัญในการออกแบบด้านความปลอดภัยและความสะดวกสบายเป็นหลักให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยใช้แนวความคิด Universal design และโรงแรมควรตกแต่งให้มีความโดดเด่นและมีคุณค่าในทัศนคติของผู้สูงวัย โดยการสร้างบรรยากาศโดยรอบโรงแรมให้ทวนระลึกถึงอดีต ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ระลึกถึงภาพความทรงจำในบรรยากาศที่คุ้นเคย เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าและความประทับใจ

7. กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนวิจัย ทุนงบประมาณรายได้คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2563 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

8. เอกสารอ้างอิง

- กรวรรณ สังขกร. (2558). การเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ. งานวิจัยภายใต้แผนงานวิจัยการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย สกว.
- ขจิต เมตตาเมธา. (2564). การออกแบบเพื่อมวลชน Universal design. นิตยสารสสวท., 49(228), 36-40.
- เชวรินทร์ สันธวารกุล. (2558). แนวทางการออกแบบปรับปรุงพื้นที่ของโรงแรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและพฤติกรรมกรการใช้งานของนักท่องเที่ยวสูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิราวดี รัตน์โพธิ์ชัย. (2557, 26 สิงหาคม). ตลาดนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ: โอกาสใหม่ไทย เด็บโตรับ AEC. กรุงเทพธุรกิจ, หน้า 1.
- จักรพงศ์ โชติกเสถียร, ปิยะฉัตร ปวงนิยม, และนุชนาถ โกมลนิละ (2564). นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุไทยและการทวนระลึกถึงอดีตในโรงแรม. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. 16(55), 1-12.
- ดารารักษ์ ปัทมกาญจน์. (2554). การออกแบบสไตล์การตกแต่งภายในโรงแรมเพื่อนักท่องเที่ยวสูงอายุ. (รายงานการวิจัย). เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ไตรรัตน์ จารุทัศน์, อาริรัตน์ สุพทธิธาดา, จิราพร เกศพิชญพัฒนา, ประวีตร เจนวนรธนะกุล, กุลธิดา เตวรสสินสกุล, กิตติอร ศิริสุข, และชัยญาลิทธิ์ คั่นสนะวีรกุล. (ม.ป.ป.). ข้อเสนอแนะการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ.
- ธนาพร รัตนธัญญ์. (2552). การออกแบบและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพในห้องพักสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมดอยดาวดิงส์. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- ปิยฉัตร ทองแพง. (2554). รูปแบบการพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ กรณีศึกษาผู้สูงอายุภาคกลาง. วารสารศรีวันลัวิจัย. 1(2), 70-75.
- พูนเพิ่ม เสรีวิชัยสวัสดิ์ และวัชรกร มยุรี. (2560). การจัดการสภาวะแวดล้อมของโรงแรมที่พักเพื่อรองรับผู้ใช้บริการสูงอายุในแนวทางการสถาปัตยกรรม. วารสารวิทยาลัยศิลปศึกษา. 11(พิเศษ), 293-304.
- ภูดิช นากล. (2555). พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุวัยเกษียณในภาคเหนือตอนบน. (รายงานการวิจัย). เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ภัทริศา พงศ์ธนาม, สุจิตรา อรุณมณี และพิมลมาศ ประเสริฐสุข. (2565). แนวทางการประเมินและออกแบบปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกในที่พักรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จังหวัดสมุทรสงคราม. วารสารวิชาการการออกแบบสภาพแวดล้อม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 9(1), 130-153.
- ภูมิ โชคเหมาะ. (2552). กฎหมายการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในประเทศไทย. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล และ ชีระวัฒน์ จันทิก. (2561). การท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ. 4(1), 12-28.
- วิไลพร ตรีพรชัยศักดิ์. (2555). แนวทางการปรับปรุงอาคารในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุ กรณีศึกษาโรงแรมในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริภา อำนาจกลาง (2558). การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของผู้สูงอายุ. (รายงานการวิจัย). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- สุภาภรณ์ ประสงค์ทัน, ครินทร์ ฐานันดรสุข, และसानนิตย์ เจริญบุญประเสริฐ. (2564). การท่องเที่ยวผู้สูงอายุ: การสำรวจข้อจำกัดทางการท่องเที่ยว กิจกรรมนันทนาการและความตั้งใจในการเดินทางท่องเที่ยว. วารสารสังคมศาสตร์. 10(1), 119-131.
- เสาวรัตน์ บุษรานนท์ และสุภารัตน์ สุดสมบูรณ์. (2561). แนวทางการพัฒนาโรงแรมสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้. 11(2), 229-234.
- สำนักวิจัยและพัฒนากระบวนการบุคคล. (2561). ภาครัฐกับการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัย. วารสารข้าราชการ. 60(4), 3-25.